

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei.

Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

Într-o săptămână:

DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.

Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Zece Mai.

Miercuri în zece Mai vechiu se comemorează în toată țara cu o solemnitate înălțătoare de inimi, aniversarea zilei de 10 Mai, când fișnesc fiori sfinți, din întâmplările trecutului neamului nostru.

Acest praznic național al tuturor Românilor cuprinde în sine și sintetizează prăznuirea celor mai importante și mai mărețe momente din istoria noastră națională.

Zămislit din două popoare vechi și viteze, — Daci și Romani — acum 20 de veacuri, pe malurile Dunării și Coastele falnicilor Carpați, neamul românesc a fost sortit să se izbescă în drumul său de cele mai mari și mai grele obstacole posibile. Venit-au peste noi neamuri multe, după vorba poetului:

*Vin și Hunii, vin și Goții
Vin potop, potop cu toții,*

Însă toate aceste neamuri s'au frânt de trăinicia neamului românesc, și s'au stins, iar noi am răzbit prin veacuri și iată-ne și azi în locul și pe plaiurile scumpe unde ne-am născut. — Am avut voievozi mari și puternici, ca, Mircea, Stefan cel mare și Mihai Viteazul. Au urmat apoi vremuri grele și suferințe amare pentru neamul nostru, până a venit revoluția lui Tudor Vladimirescu, care ne-a deschis ochii și ne-a arătat că „unde-s doi puterea crește și dușmanul nu sporește”. S'a făcut unirea celor două principate Muntenia și Moldova sub sceptrul unui singur Vodă, Al. I. Cuza. Cu toate că se împotriveau din răspuțeri lacomii vecini Austro-Ungaria și Rusia.

În 10 Mai sărbătorim pe lângă „unirea” principatelor, proclamarea independenței regatului Român, pecetluită la 1878 cu sângele românesc, vărsat pe câmpiile Bulgariei, la

Plevna, Vidin și Nicopole. Aici am birut pe îngâmtații Turci, și am făcut lumii dovada vredniciei noastre în zile de mari primejdii. În 10 Mai 1881 s'a încoronat primul Rege al Românilor, viteazul principe Carol I. I s'a pus pe gloriosul cap coroana de oțel, făurită din tunurile smulse dela Turcii bătuti la Plevna.

Și tot în această zi prăznuim comemorarea celui mai mare și înălțător act din istoria noastră națională, act care înseamnă realizarea speranțelor de veacuri ale Românilor subjugati și risipiți sub stăpâniri străine: Unirea într'o împărăție a tuturor Românilor. Unirea Basarabiei proclamată la Chișinău, unirea Bucovinei proclamată la Cernăuți și unirea Ardealului proclamată în falnica cetate dela Alba-Iulia.

Deci ziua de 10 Mai este praznicul nostru mare și scump care se confundă cu însăși istoria Neamului și Țării noastre.

Întreagă suflarea românească o serbează, luând din trecutul nostru glorios, pildă și exemple înălțătoare pentru viitorul ce trebuie să străbatem.

Ne descoperim cu adâncă smerenie naintea drapelului scumpe sub ale căror cute au luptat și căzut eroii neamului. Biserica ortodoxă română va preamări pururea memoria acestor eroi, cari s'au sacrificat pe altarul Patriei.

De acum nainte numai ajutorul și harul bunului Dumnezeu să se reverse asupra neamului și Țării noastre iubite, căci noi cei de azi i-am pus o temelie neclintită independenței și prosperării.

Pe lângă voia lui Dumnezeu, dela cumințenia, munca și prevederea noastră atârnă soarta ce ne așteaptă.

Să ne încredem în ocrotirea lui Dumne-

zeu, în tenacitatea și cuminența poporului Român, și să vibreze pururea naintea ochilor noștri, deviza marilor noștri înaintași: Scopul suprem să ne fie, mântuirea scumpei noastre patrii.

Investirea episcopilor Romanului, Buzăului, Constanței și Cetății-Albe-Ismail.

Joi dimineață s'a făcut investirea P. P. S. S. episcopi Lucian Triteanu al Romanului, Ghenadie Niculescu al Buzăului, Ilarie Teodorescu al Constanței și Nectarie Cotlarciuc al Cetății-Albe-Ismail.

La orele 11 fără 10 a sosit la palatul Regal M. S. Regele, venind dela Cotroceni, iar A. S. R. Principele Carol venind dela palatul princiar.

La orele 11 și 45 se formează cortegiul dela Mitropolie în ordinea următoare:

Trăsura cu d. general E. Nicolescu, prefectul poliției Capitalei, trăsura cu protoereii Georgescu și Vintilescu; trăsura regală cu I. P. S. Mitropolit primat, împreună cu P. S. Episcop al Romanului, nou ales; trăsura regală cu I. P. S. Mitropolit al Moldovei și Sucevei, cu P. S. Episcop al Buzăului, nou ales; trăsura regală cu I. P. S. Mitropolit al Ardealului, cu P. S. Episcop al Constanței, nou ales; trăsura regală cu P. S. Episcop al Hușilor cu P. S. Episcop al Cetății-Albe-Ismail, nou ales, după care urmează două plutoane din escorta regală.

Trăsurile cu noii aleși au fost escortate de câte doi maiori.

Cortegiul astfel format a trecut dela Mitropolie prin străzile Bibescu Vodă, b-dul Maria, Spl. Brâncovenesc, str. Carol, calea Victoriei până la palatul regal.

La intrarea cortegiului în curtea palatului, o companie din reg. I. grăniceri cu drapel sub comanda d-lui căpitan Rizeanu, a dat onorurile, iar muzica a intonat rugăciunea.

La scara din fața sălii Tronului noii aleși au fost întâmpinați de aghiotanții regali, cari i-au condus într'o sală din apropierea sălii Tronului, unde au îmbrăcat odăjdiiile.

La orele 12, d. Stârcea, maistrul de ceremonii, anunță asistenței sosirea Suveranului, care vine însoțit de A. S. R. Principele Carol.

M. S. Regele ia loc pe tronul regal, având în stânga pe Principele moștenitor.

În partea dreaptă a tronului au luat loc d-nii miniștri, președinții Camerelor și Senatului, înalții demnitari ai statului și membrii Sinodului, iar în stânga tronului au luat loc Casa militară și civilă a palatului și ofițerii generali.

Nu mult după sosirea M. S. Regelui în sala Tronului au fost conduși și noii aleși în modul următor: arhieriei Geronte Nicolau și Teofil Râmnicăneanu, doi diaconi și P. S. episcop Lucian Triteanu al Romanului. Mareșalul Palatului Paul Angelescu anunță sosirea noului ales.

În fața tronului, d. ministru al cultelor citește decretul de numire, iar I. P. S. S. Mitropolitul Primat dă cârja păstorale M. S. Regelui, care o predă noului ales, urându-i să păstorească în cinste și pace episcopia sa.

După remiterea cârjei păstorale, noul ales a rostit o scurtă cuvântare arătând însemnătatea acestei episcopii.

La fel au fost introduși și investiți P. P. S. S. L. L. episcopii Chenadie Niculescu al Buzăului, Ilarie Teodorescu al Constanței și Nectarie Cotlarciuc al Cetății-Albe-Ismail.

După investirea celor 4 episcopi, M. S. Regele a rostit următoarea cuvântare:

Sărbătoarea de azi este una din cele mai mari prin faptul că azi s'au investit titulari a două noi episcopii, al Constanței și al Cetății-Albe.

M. S. Regele a spus, între altele, că în eparhia Constanței, populația a suferit mult din cauza războiului și rolul acestei episcopii este de a readuce pe calea adevărului oile rătăcite, iar episcopia dela Cetatea Albă are o însemnătate istorică prin faptele neprețioase ale marelui voevod Ștefan cel Mare.

Suveranul a urât noilor aleși să păstorească în pace.

Solemnitatea investirii s'a sfârșit la orele 1 d. a. când s'a format cortegiul spre Mitropolie în modul următor:

Trăsura cu prefectul poliției, trăsura cu protoerii Capitalei; două plutoane de cavalerie; arhidiaconii cari vor purta cârjele P. S. Episcopi, noii investiți; P. S. Mitropolit al Ardealului, cu P. S. Episcop al Hușilor, în trăsura regală; P. S. Episcop al Cetății-Albe-Ismail, nou investit, cu I. P. S. Mitropolit al Moldovei și Sucevei, în trăsura regală; P. S. Episcop al Constanței, nou investit, cu I. P. S. Mitropolitul primat, în trăsura regală; P. S. Episcop al Buzăului, nou investit, cu d. secretar general al ministerului cultelor în trăsura regală; P. S. Episcop al Romanului, nou investit, cu d. ministru al cultelor în trăsura regală.

Cortegiul a fost închis de două plutoane din escorta regală.

Ca și la sosire compania din 1 grăniceri a dat onorurile iar muzica a intonat Rugăciunea.

La orele 1 și un sfert cortegiul a ajuns la Mitropolie. Atât la plecare cât și la sosire clopotele bisericilor au fost trase.

Intreaga asistență a trecut în urmă în biserică, unde arhimandritul Geronte Nicolau a oficiat un serviciu religios. Răspunsurile au fost date de corul catedralei.

După slujba religioasă d-nii miniștri, I. I. P. P. S. S. mitropoliți și noii aleși au trecut în palatul mitropolitan unde a fost o recepție.

Predică pentru ziua de 10|23 Mai.

„Fie bineplăcute cuvintele gurii mele și cugetarea inimii mele înaintea Ta oh Dumnezeu, stânca mea și mântuitorul meu!” (Ps. 19 v. 15).

„Incunju-rați popoarele Sionul și-l cuprindeți pre dânsul și dați mărire întrânsul, că El ne va mântui pre noi de toate fără-delegile noastre!” (Stihira gl. I.)

Iubiților mei!

La invocarea acestor cuvinte atât de dulce și bine glăsuitoare, adânc impresionat stau cu privirile ațintite spre mărețul Sion, cetatea nebiruită a româ-nismului, acelu mai bun și mult cercat popor dintre toate popoarele; și stăpânit de o sântă inspirațiune, cugetările inimii mele de aci mă transpoartă pe ari-pile pietății la mormintele sacre din poalele Plevnei, unde odihnesc în veci pomeniții mari mucenici, cari cu vitejia lor împodobiră cu coroana de oțel capul primului și înțeleptului Rege român! Ca fulgerul trec să privesc și în undele Nistrului cari țârmuresc azi sfițtele aspirații ale tineretelor noastre, la a căror reflexe trăiam și ne înviorau visurile delicioase. Și apoi vin și stau în fața mărețului Sion al româ-nismului la cetatea marelui martir Mihai! Și acum — în sufletul meu — să deschide priveliște înălțătoare, de care po-porul meu oropsit încă nu a avut parte. Cu ochii su-fletului meu văd peregrinajul măreț din 1918; băr-bați cu pletele argintii, un tânăret toți ca niște paltini, cu obrajii trandafirii ca niște viteji sfinți, în pieptu-rile lor purtând sanctuarul simțirilor, ce-i transpoartă în regiunile cerimei! În fruntea convoiului văd pe înalții dignitari, ca pe niște Apostoli ai poporului împilat, cu ochii scăldați în baia lacrimilor fericirei, iar în jurul lor pe aleșii neamului, și pe *preoții cei cu crucea 'n frunte*, propoveduitorii credinței strămoșești. Aud glasul rugăciunii lor și văd pe veteranul arhieru Ioan, ca un stâlpnic în ușa sfântului altar, ținând în mână pavăza poporului român — sfânta cruce, — cântând „preoți cu crucea 'n frunte”... și *vărsând la crimă după lacrimă, ca niște mărgăritare sfințite*... Oh ce act măreț, oh ce priveliște sfântă!!!

La aceasta vedenă în sufletul meu mi se prezintă profetul Moisi la muntele lui Dumnezeu, la Horeb. Aici „s'a arătat lui îngerul lui Dumnezeu în flacăra de foc a unui rug, și rugul ardea dar nu să

mistuia. Și atunci Moisa zise: mă voi duce acolo să văd aceasta minune, pentru ce acel rug nu să mistue. Și atunci îi strigă Dzeu din mijlocul rugului și zise: „Nu te apropia aici, descindeți încălțămintele tale din picioare, că locul pe carele stai, *pământ sfânt este*”!...

Și Domnului zise: „*eu am văzut apăsarea popo-rului meu... și am auzit strigarea lor pentru impila-torii lor, că cunosc durerea lor. Și m-am pogorât ca să-i scap din mâna tiranilor și să-i scot din pământul acela într'un pământ bun și larg, într'un pământ în care curge lapte și miere*”...

„Și cuvântul trup s'a făcut!... „și văzurăm *„mă-rirea Lui... plin de dar și de adevăr!... Oh Doamne! Ce momente înălțătoare și clipe de fericire! Ce stră-lucită va fi istoria vieții tale popor bun și mult cercat!*

Dar vai! câte suferințe, câte amărăciuni i-au premers acestui triumf, acestui act măreț! O adevă-rată calvarie fuse aceea epocă, epoca suferințelor!... Și că tinerimea nobil cugetătoare să se inspire și să se înalțe la o viață ideală și să nu decadă prin vițiu-rile ușurinței la trândăvie, mi să încumbă datorința pastorală a percurge epoca mai nouă a suferințelor noastre.

Poporul nostru, bărbații români, cari udau glia *lobăgiei* cu sudorile mestecate cu sânge și să ali-mentau cu fărâmurile cari cădeau după mesele stă-pânilor lor îmbătați de înbuibeala lor sălbatică;... iar femeile... mamele române — cari purtau pe cap la brazda stăpânului leagănul în care era înfășiat bă-iatul ei — fructul sânelui sguduit de furtunile dure-rilor; — ...și acele maice neputând scoate din piep-turile lor săcate — de ferbițeala soarelui de oste-neala muncii — laptele spre stămpărarea buzuțelor băiaților lor rupți din inima de maică; gârbovite pe leagăn alinau foamea micuților nevinovați cu mălai scaldat în lacrimi amestecat cu sărutarea de maică.

De câte ori îngenunchia tata pe brazda uscată, iar maica lângă leagănul băiatului, cu mânilor încru-cișate cătră ceri, cu ochii inundați în lacrimi și să rugau, ca ceriul să aducă ziua mântuirii; — să rugau și suspinau să răsară soarele dreptății și a libertății, a căruia lumină să topească gheața tirăniei, să rumpă lanțurile sclăviei de pe trupul sufletul și inima bie-tului popor însătat de dreptate!!!

Ca de încheiere sosiră apoi evenimentele dela Oituz, Mărăști și Mărăsești, cea mai nouă epocă a gloriei, dar și a suferințelor ne mai auzite! Câtă jale, câte dureri să leagă de acele evenimentele... înegrit-a pământul de insigniile doliului, roșit de sânge de martiri și strălucitor de lacrimi. Oh câte suferințe... întristare, moarte... foamete, mizeriă! Tot era atât de întunecat, atât de întristător, ca un penitențiar... Tot pământul era ca o casă mortuară și mortul era lu-mina ochilor a fiește căruia... Văzduhul era plin de

țipete și vaiete de ale maicelor și orfanilor... s'a împlinit de nou jalnica prorocție sfășietoare de inimă: „Glas în Rama s'a auzit, plângere și țipet mult, Rachil plângându-și pe fii săi și nu vrea să se mângâie“!..

Atunci adânc îndurerăți am zis: oare pentru ce să mai aprind și strălucesc stelele pe ceriu, dacă pe pământ atâtea zeci de mii de stele de ochi să stâng pentru totdeauna?!... Oare pentru ce mai înfloresc viorele pe coline și trandafirii în grădine, dacă nu este pentru cine să împletim cunună de miri-mirese, ci numai cununi de jale pe mormintele aleșilor decedați?!... Oare spicele aurii de ce să și mai varsă în brăzda bogată, dacă nu este cine să adune și dacă secerătorul îngrozitor, în movile-i seceră pe cei mai iubiți ai noștri?!... Oh câtă jale! Câte suspine, câtă amărăciune!..

Oh Dumnezeu! dar nu ne vom plânge suferințele noastre... nu ne vom lăuda nici cu îndelungă răbdarea noastră, cu faptele vieții noastre, — ci cu Tine ne lăudăm oh Dumnezeule preamiloștive! rugămu-ne Ție: transportează-ne pe aripi sburătoare sufletele noastre — și în acastă clipă înălțătoare — la poaiele cetății robului și sfântului nostru martir Mihai, unde fii tăi, aleșii neamului nostru „din patru unghiuri“ adunatu-sau, să-Ți înalțe Ție sanctuar, *sanctuarul iubirii de neam*, înaintea căruia să ne prosternem făcând sfânta făgăduință: că ne vom iubi, că ne vom aprea, că vom răsplăti cu fapte mărețe preainalta Ta milostivire!!!

Veniți dar, să-ne scaldăm sufletele noastre în baia apelor renașterii de a doua, cari izbucnesc din izvoarele stâncelor contopite pe pământul sfânt al *românismului*, unde s'a înălțat de nou cu mărire Geniul român, ca să strălucească ca un far luminător dela Nistru — pân' la Tisa!

Veniți de luați toți: Duhul înțelepciunii, Duhul înțelegerii, Duhul temerii de Dumnezeu, ca să preasfințim cu inimile și sufletele noastre opera cea creatoare a Dumnezeirii!!!

Veniți — români din patru unghiuri...! să ne oțalim plugurile, a cărora cormane să strălucească ca oglinzile de brezdele udate și sfințite de lacrimile maicelor, suspinele taților și țipetele orfanilor și văduvelor!!!

Veniți și vedeți: ca e bun Domnul! Că în veac e Mila Lui! Și la bine și la rău ascultați glasul sfinței Maice biserici care vă chiamă zicând: „Încunju-rați popoarele Sionul și-l cuprindeți pre dânsul și dați mărire întrânsul, ca El ne va măntui pre noi de toate fărădelegile noastre“. Amin!

Arad, la 2/15 Mai 1923.

Alexiu Popovici, paroh.

† Generalul Cristescu.

Armata română și peste tot poporul român e în doliu. Generalul Constantin Cristescu, un geniu al armatei române, a încetat din viață Marți în 8 l. c.

Generalul Cristescu a fost o personalitate de prima forță în lumea militară. Inzestrat cu o inteligență pătrunzătoare, cu o voință de fier și cu o minunată energie creatoare, a izbutit să se ridice între primi olișeri în școlile de război din Franța unde era trimis de statul român. Conducătorii militari ai surorii noastre Franța îi preziceau un rol de forță, în vre-un eventual război ce s'ar deslănțui asupra patriei noastre.

După sfărâmarea alianței statelor balcanice, prin trădarea săvârșită de regele Bulgariei, armata sârbă se afla într'o poziție extrem de critică. Colonelul nostru Cristescu trimis de statul major român în Sârbia, pentru a examina noua situație a armatei sârbe, a combătut cu argumente temeinice și logice toate proiectele schițate de comandamentul sârb, și a propus un plan care reclama o altă grupare a forțelor și un nou teatru de operațiuni. Planul conceput de colonelul român a fost primit și bulgarii au fost înfrânți. În timpul marelui război pentru întregirea neamului și-a arătat gen. Cristescu capacitatea extraordinară, când în 1917 i-s'a încredințat organizarea armatei române. Era problema dela Mărășești.

Poate pentru întâia oară s'a pus unui general o problemă atât de grea spre rezolvire.

În fața unui adversar puternic și activ, care dictase o acțiune puternică ofensivă, generalul Cristescu a fost chemat să conducă o bătălie neprevăzută, care ar fi fost fatală unui alt comandant, din cauza împrejurărilor tragice de atunci.

Sosit pe câmpul bătăliei, generalul Cristescu și-a dat seama de gravitatea situației; el a privit peisagiile dela Siret cu ochiul său de expert strateg și cu toate că mareșalul Mackensen clasase și orândul-se până în cele mai mici amănunte acțiunea ce avea să se desfășoare acolo, — planul precis, metodic și pozitivist al generalului Cristescu, în care s'a prevăzut, la început, prudența excesivă, spre a se înlătura surprizele și apoi acțiunea decisivă, — supremul argument al bătăliilor — a răsturnat complet situația în favoarea noastră.

Generalul Christescu, încrezător în victoria finală ca și în știința și experiența sa, sigur pe trupele române ce comanda.

A izbutit el să și impună voința inamicului.

După câteva zile de lupte crâncene, cu toată defecțiunea rușinoasă a rușilor și incapacitatea vădită a generalului Ragoză, care comanda armata IV rusă, generalul Christescu, prin metoda și voința sa, a izbutit moralmente să obțină victoria, pe care a desăvârșit-o apoi succesorul său în comandă, generalul Eremia Grigorescu.

Zorile victoriei au apărut la Mărășești încă din ziua de 29 Iulie. Numele generalului Constantin Christescu, va rămâne strâns legat de epopeea noastră din 1916—1918. El a fost unul din factorii cei mai modești, ai victoriei, — a acelei victorii câștigate cu prețul atâtor jertfe omenești, dar și a unor sforțări intelectuale și morale, despre care se vorbește atât de puțin.

Dumnezeu să-l odihnească.

Predica și ritualul.

Partea concretă a cultului divin în biserica creștină constă în ritualul bisericesc.

Ca principiu de bază la ființarea acestui ritual a fost admis *sistemul reprezentativ*, care este cu totul în spiritul învățaturii evanghelice.

Următori acestui principiu, cei cari au încheșat în forme precise diversele părți ale ritualului, au dorit să constituie întrupări imutabile, nu numai pentru contemporanii lor, ci și pentru serii nenumărate de urmași. Spre acest scop, orânduitorii și compozitorii ritualului sacru, invocând cu o desăvârșită înfrângere de sine ajutorul divin, au căutat să dea expresiune celor mai adânci sentimente omenești și să corespundă tuturor trebuințelor reale și ideale ale vieții. De sigur că unitatea ritualului nostru bisericesc n'a fost chiar dintru început în sierea, în care se găsește astăzi.

Ceeace s'a formulat dintru 'ntâi ca unitate concisă, s'a socotit în răstimpuri nu tocmai explicit și îndestulător; de aceea s'a sporit prin adaosuri, cari au trebuit să păstreze întru totul spiritul sâmburelui ritual din primele începuturi ale creștinismului. Astăzi, ritualul bisericesc a trecut de mult de stadiul complectărilor și al explicărilor în text. Atât serviciile interioare (din biserică), precum și serviciile individuale de datini poporane sunt executate după un tipic cu trecut milenar. Ici, colea, variațiuni sporadice de execuțiune, datorite neîndemănăției sau necunoștinței oficiantului, mai produc impresia nesiguranței și a neclarității ritualului.

Valoarea etică și estetică a tuturor serviciilor,

cari constituiesc ritualul bisericesc (ortodox în deosebi), pentru cine-l cunoaște într'adevăr, este astăzi și a fost întotdeauna mai presus de orice indoială. În anumite perioade de timp însă, când sensibilitatea publicului s'a ridicat la un grad prea mare, variațiunile și nesiguranța în execuțiune (a ritualului) a impresionat prea adânc o parte a societății credincioșilor și i-a determinat să se depărteze mai mult sau mai puțin de formele tradiționale, fie prin prescurtări sau adaosuri, fie prin refaceri ale textului.

Una dintre aceste depărțări de natură intimă și aparent necesară, care a luat cea mai mare extensiune și a atras de partea sa aproape toate inteligențele, constă în *punerea predicii în locul unei părți din ritual sau chiar a ritualului în întregime*.

Acest fenomen al înlocuirii ritualului prin predică s'a observat în deosebi la unele confesiuni creștine, mult în urma marilor sinoade ecumenice. Din această pricină astăzi toate subunitățile bisericii „reformate” sunt cu totul depărtate de vechiul ritual creștin.

Este de observat iarăși că *schimbarea* s'a înfăptuit nu numai din cauza depărțării de *sistemul reprezentativ* și a înlocuirii lui prin manifestare individuală — ca în adventismul de azi, — ci mai ales pentru că multe din părțile ritualului erau și sunt încă însoțite de acțiuni de *interes personal* ale clerului, — rău înțelese, — motiv de jicnire pentru mulți.

Astăzi, la nici un alt popor nu se simte, par'că, mai multă nevoie, ca la noi, de înălțarea rangului *predicii* și a cuvântării ocazionale. Să luăm însă aminte cu multă înțelepciune; ca păstrători fideli ai vechiului ritual, ca unii cari ne dăm bine seama de valoarea covârșitoare a serviciului liturgic și a administrării tuturor „tainelor”, nu trebuie să ne facem vinovați de alunecare spre povârnișul diferitelor secte.

Ritualul își pretinde simplitatea sau arta demnă de desăvârșirea lui; dar și predicii i se cuvine locul și timpul necesar idealului său. De aceea, iată ce socotim noi:

1. Ritualul singur, prin el însuși, poate răspunde cu deplinătate scopului său inițial și firesc. El trebuie însă pus mai presus de orice aparență de interes personal al oficiantului. Prin urmare, oficiile liturgice să nu formeze în nici un — chip un izvor direct de existență pentru preot.

2. Când același oficiant, consumat în executarea desăvârșită a ritualului, nu se poate menține la înălțime și ca predicator, în aceeași ședință, — el trebuie să fie obligat să rămâne la buna îndeplinire numai a primei îndatoriri, hotărînd alt, timp și alt loc pentru predică,

3. Membrii clerului nu pot să aibă în măsură egală toate aptitudinile, care, de obicei, covârșesc

puterile unui singur om : *Oare toți vor fi apostoli, toți profesii, oare toți au darul de a grăi în limbi?*

Pentru aceea, la mitropolii și episcopii ar trebui să se afle tablouri de aptitudinile diverse ale clericilor, iar seminariile să elibereze, pe lângă diplomele oficiale, și câte un *certificat de aptitudini speciale*, de care să se țină seamă la rânduirea și folosirea clericilor în eparhie.

4. Se știe apoi că impresiunea produsă de predicatorul venit de aiurea este foarte mare ; se impune în mod imperios o cât mai grabnică selecționare a unor predicatori speciali pentru cercuri pastorale.

5. Suntem datorii a da cea mai mare splendoare ritualului, prin ori câte sacrificii, și locul cuvenit predicii.

Astfel, păstrând vechiul raport firesc între aceste două elemente ale cultului, ne vom feri a cădea în tovărășie, la rău, cu adversarii noștrii și nu vom fi giurma lor, când credem că facem bine.

Atanasie C. Păunescu, preot.

Patruzeci de ani de preoție.

Laurețiu Barzu, paroh în comuna Bacamezeu, împlinind 40 ani de păstorire, în care timp a trecut și învins multe neajunsuri, și-a serbat, în a treia zi a Învierii Domnului, ziua în care a fost introdus de paroh în acea comună, aniversarea anului al 40 de preoție, mulțămind lui Dumnezeu că l'a învrednicit ai slugi cu folos pentru credincioși și pentru sine. Serbarea plănuțită în cercul restrâns al număroasei sale familii s'a desvoltat în adevărată sărbătoare bisericăscă a tuturor credincioșilor, cari au participat aproape cu toții la sf. biserică, urându-i la sfârșitul slujbei dumnezeiești încă mulți ani de păstorire rodnică. După masă credincioșii l'au făcut o frumoasă manifestație de dragoste și recunoștința.

Țin a aminti că preotul L. Barzu și-a început păstorirea între împrejurări grele. Prin moartea prea timpurie a vrednicului său părinte a fost silit ai urma în scaunul de păstor de tinăr, fiind silit a-și lua sarcina unei familii număroase, ca cel mai mare între frați. Comuna bisericăscă cu biserică și școală slabă, cu credincioși plugari, fără pământ, — cu toții abia aveau un complex de 150 jug., din care jumătate stăpânia un jidau pripășit în comună, fiind proprietar numai fostul stat maghear, — era în starea cea mai rea posibilă. Azi comuna are biserică și școală frumoasă. Atât sf. biserică, cât și școală s'au zidit cu mari greutate în primii ani și la stăruința neobosită a părintelui Barzu. La celelalte neajunsuri s'a mai fost adaugat și esundările Mureșului, cari au ținut pe tot timpul zidirei sf. biserici.

Părintelui Barzu ia succes a împrietări atât comuna bisericăscă, cât și comuna politică și pe

singuratici sub regimul maghear. Ce însemna aceasta, a împrietări pe români pe moșia statului maghear, o știm cu toții ! Și piedecă de neînvinș sta nu numai procedura statului, ci și o parte din credincioși încăpuți în punga jidanului, cari i s'au dat unelte oarbe și inconștiente, lucrând în contra împrietării lor. Împrietărirea efeptuită, părintele Barzu și-a îndreptat lupta împotriva jidanului, ajutând țaranilor ai cumpăra pământul, având în cele din urmă bucuria ai vedea ieșind din comună. Sunt de atunci aproape 20 ani și vrednicul preot a stat la postul său și a împiedecat până azi așezarea altor jidani în comună.

Pe timpul îndărjitelor lupte naționale, îl aflăm pe părintele Barzu totdeauna în fruntea naționaliștilor și a luptelor naționale. Iar organele statului, cari așteptau dela preotul împrietării o ținută loială, i-au făcut multe neplăceri, l'au închis și pus sub crimă politică. Azi toate au trecut, cine a luptat însă și a câștigat lupta, are dreptul a se bucura. Iar manifestația însuflețită a credincioșilor, prin care i-și arată dragostea și recunoștința lor față de păstorul devotat, a fost pe deplin justificată. Cu un singur lucru nu se poate împăca preotul. I-sa expropiat pământul bisericii, în baza reformei agrare, lăsându-i abia 10 jug., de calitate cea mai slabă. Ori ce intervenție a fost zadarnică. Și de un lucru câștigat cu greutate, cu greu te despărți. Dorim ca bunul Dumnezeu să dăruiască vrednicului preot mulți ani, pentru a fi și în viitor ce a fost în trecut : păstor zelos și scrupulos și bun chivernisitor al casei sale și al credincioșilor prin exemplu.

Rap.

Cercul religios din Seleuș.

Prin puterea cuvântului, omul se ridică deasupra maselor populare. Credința, speranța și iubirea, ca să le poți pune la inima omului, îți trebuie o convingere sinceră în apostolatul ce ți-ai ales și o dragoste de sacrificiu, dacă ai luat crucea și vrei să urmezi lui Christos.

La cercul religios din Seleuș de Duminică 29 Aprilie, finut cu 7 preoți, au arătat că toți sunt la înălțimea chemării lor. Tot satul venise la biserică. Copii, bătrâni și bătrâne, aflaseră că se va ține predică. Veniseră ca și slăbănogul dela lacul Vitezda, căci în evanghelia acelei zile, erau vorbele Mântuitorului când a spus slăbănogului : „Școala-te, i-ați patul tău și umblă !” și voiau, ca prin repetarea lor să vadă misterul Domnului de acum două mii de ani.

În predică, părintele Iancu a arătat cu metafore luate din viață, că iubirea, speranța, credința, dreptatea și adevărul, baze ale ordinii sociale, sunt păstrate și se pot lua numai din biserică lui Isus Christos.

După terminarea serviciului divin, a urmat la orele 3 p. m., conferința preotului-înv. I. Bota în care arată că armonia și buna înțelegere dintre factorii conducători ai satelor, este progres în viața unui popor. Cu exemple documentate, arată apoi, că cei care se leapadă de conducătorii lor, pătesc ca și oile care n'au voit să mai asculte de păstor și și-au luat de prieten, lupul.

A urmat apoi serbarea școlărilor din coruri și recitări, cu mici vorbiri poporului de Pr. Pap Cornel Draia și Cociuban.

Cercul religios s'a terminat la ora 6 seara. Poporul, a rămas încredințat că, susținând biserica și școala, ascultând de preot și învățător, puterea morală crește, întărind conștiința națională.

Seleuș, 3 Maiu 1923.

Gurgui, inv.

INFORMAȚIUNI.

Hirotiesire. Dl. Dr. A. Mager referentul bisericesc la Ven. Consistor din Oradea-Măre, a fost hirotiesit din partea P. S. S. păr. Episcop Roman, întru protopop.

Felicitările noastre.

Papism și Ortodoxism în Ardeal P. O. Părinți protopopi și administratori protopopești, cari au primit spre desfacere broșura mea cu titlul de mai sus, sunt rugați a-mi trimite prețul exemplarelor desfăcute, ca să pot face față cheltuielilor de tipar ce mi-se așteaptă.

Dr. Gh. Ciuhandu,
asesor consistorial, Arad.

Medic-dantist în Arad. Cel mai căutat și apreciat medic dantist român în Arad, este **Dr. Liviu Halmăgian**, pe care îl recomandăm cu căldură publicului românesc. Are atelier pe bulevardul regina Maria Nr. 17, peste drum dela biserica romano-catolică.

Revagiile muștei columbacă. În jud. Vâlcea au murit până acum 2798 de/vite mari. Musca, în parte a dispărut.

La Olt au murit 60 vite mari. Dela 2 Mai musca a dispărut cu desăvârșire.

În jud. Dâmbovița au murit 57 vite mari în comunele Voinești, Geana, Bărbulești, Runcu, Petroșani, Țăța Priboiu și Căndești.

La Muscel au murit 388 vite mari 18 porci. Au fost 45 comune invadate și au rămas 13.

În jud. Arad au murit 58 vite. Dela 3 Mai nu s'a mai ivit nici un caz nou.

Până acum musca Columbacă a făcut în 73 de comune din jud. Argeș ravagii simfioare, omorând 2019 vite cornute mari, 120 oi, 307 cai și 624 porci.

BIBLIOGRAFIE.

Recomandăm spre cetire următoarele cărți: „Cartea vieții” de Fr. Foerster.

„Altă creștere” de S. Mehedinți.

„Explicarea evangheliilor” de S. Mehedinți.

Volumele de nuvele și schițe ale părintelui I. Agârbiceanu.

„Lacrimile ieromonahului Veniamin” de M. Sădoveanu.

„În Slujba păcii” de Brătescu-Voinești.

Biblioteca „Cunoștinți folositoare” de sub îngrijirea dlui profesor I. Simionescu.

Broșurile cercului pastoral „Văratc” din Botoșani.

Din scrierile lui Efreim Sirul” trad. de pr. I. Țincoacă.

„Cele șapte cuvinte ale lui Isus pe cruce” tratat de pietate și tâlcuire biblică de arhim. I. Scriban.

„Crucea lui Hristos” de pr. P. Chirica.

„Combaterea principalelor învățături adventiste” de Icon. Const. Nazarie.

„Oameni de nădejde” de Țițeica.

Broșurile bibliotecii: „Ia și cetește” 1) Primul omor 2 lei; 2) Viorica 1 leu; 3) Două vieți 2 lei; 4) Rătăciții 4 lei; 4 lei; 5) Moș Gheorghe 2 lei; 6) Un dar de Crăciun 1 leu; 7) Dureri alinate 2 lei; 8) Iubire de mamă 2 lei; 9) Jurământul 2 lei; 10) Ciobănașul 1 leu; 11) Cea din urmă spovedanie 1,50; 12) Viața mântuitorului 1,50; 13) Doi bătrâni 1,50; 14) Moș Neagu 2 lei; 15) Explicarea Sf. Liturghii 1,50; 16) Perna fermecată 1 leu; 7) Viața Sf. Nicolae 2 lei; 18) Fiul pierdut 1 leu; 19) Cei trei osândiți 1,75; 20) Coliba indiană 2 lei; 21) Două ceasuri fericite 1,50; 22) Jertfele iubirii 2 lei.

SUPLIMENTE: No. 1 5 Catechismul creștinului ortodox ediția II de dl profesor I. Mihălcescu 5 lei; Nr. 6. Explicarea evangheliilor și apostolilor din I și II zi de Paști și din Dumineca Tomei 2 lei și Nr. 7 Explicarea evang. și apost. din Duminicile III și IV. după Paști 2 lei.

În editura Librăriei Diecezane din Arad, a apărut sub titlul: Carte de rugăciuni și cântări, cu un adaus de cuvinte mângâietoare și îndemnuri morale scoase din sf. Scriptură. Cartea se estinde pe 158 pagini și este tipărită cu binecuvântarea P. S. S. Domnului Episcop al Aradului *Ioan I. Papp*. În ediția III-a prețul Lei 6.

Programa

examenelor dela școala normală ort. rom. din Arad la finea anului școlar 1922—23.

Luni, 21 Maiu 8—12, Examen în scris din *limba română* cu elevii particulari din cl. VIII.

3—7, din desen și caligrafie.

Marți, 22 Maiu 8—12, cl. VIII. examen în scris din *matematică* cu elevii reg. și part.

4—6, din *lucru manual* cu elevii part.

Joi, 24 Maiu 8—12, cl. VIII. examen în scris din *franceză*, cu elevii reg. și part.

3—6, din *muzică*, cântare bis tipic și gimnastică și conferință pentru stabilirea rezultatului examenelor în scris și practice.

Vineri, 25 Maiu, 8—12, 3—6, examen de capacitatea parțială și de clasă cu elevii reg. și part. din cl. VIII.

Mierc. 30 Maiu, 8—12, examen în scris de capacitate din *limba română*.

Joi, 31 Maiu, 8—12, examen în scris de capacitate din *pedagogie*.

Vineri, 15 Iunie, 8—12, 3—6, examene în scris cu elevii part. din cl. I—VII.

Sâmb., 16 Iunie, 8—12, cl. I. examen de cl.

Luni, 18 Iunie, 8—12, „ II. „ „ „

Marți, 19 Iunie, 8—12, „ III. „ „ „

3—6, „ IV. „ „ „

Mierc., 20 Iunie, 8—12, „ V. „ „ „

Joi, 21 Iunie 8—12, 3—6, examen de clasă și de capacitate parțială cu elevii reg. și part. din cl. VI.

Vineri, 22 Iunie, 8—12, 3—6, examen de clasă și de capacitate parțială cu elevii reg. și part. din cl. VII.

Sâmb., 23 Iunie, 8—12, examen la școala de aplicație.

Luni, Marți, Miercuri, 25, 26, 27 Iunie, examene orale de capacitate finală.

Arad, 11 Maiu 1923.

Dr. Teodor Botiș,
director.

Convocare.

Membrii corpului didactic primar, din plasa Arad, prin aceasta sunt convocați, a participa în mod *obligător*, la conferința ordinară de primăvară, carea se va ținea *Duminică la 7/20 Mai, a. c. în sala școlii primare de stat, din comuna Macea*, la carea cu tot onorul invităm totodată pe toți binevoitorii și sprijinitorii școlii și culturii române.

Ordinea de zi:

1. Sfânta liturghie, împreună cu Chemarea Duhului Sfânt.
2. Deschiderea conferinței.
3. Apel nominal.
4. Raportul biroului.
5. „Psihologia poporului român, dedusă din scrierile lui I. Creangă” de înv. Constanța Muntean.
6. „Despre alcool” de înv. Dimitrie Ciobota.
7. „Curente noi în pedagogie” de înv. Nicolae Cristea.
8. „Drepturile și datorințele, politice și civile” — prelegere practică — de înv. Antoniu Coșa.
9. Alte eventuale lucrări, ce vor intra la presidiu.
10. Incasarea taxelor de membrii restante și curente, abonamentul revistei, „*Năzuința*” precum și în fondul cultural: „Iosif Moldovan”.
11. Raportul cassarului.
12. Reflecțiuni asupra operatelor predate.
13. Propuneri și interpelari.
14. Fixarea locului pentru conferința de toamnă.
15. Alegerea unui membru în Comisia literară și
16. Incheierea conferinței.

Mândruloc, la 23 Aprilie (6 Maiu st. n.) 1923.

s. s. *Petru Colțeu*,
president.

s. s. *Petru Lupaș*,
secretar.

Pentru orientare: Plecarea din gara Arad, până la Curtici, — de unde vom face drumul cu trăsuri, până la Macea, unde vom fi și încvartirați — va fi în 6/19 Maiu a. c. oare 5 d. a. Seara la oare 8 va avea loc o conferință a „Comisiei literare” la carea sunt poftiți și toți membrii biroului.

Redactor responsabil: SIMION STANA asesor consistorial
Censurat: Censura presei.